

Byablaskan

Nr 3 Oktober 2006 • Sundoms Informationstidning

Ur Bondepraktikan...

Oktober

- ◆ En dimmig höst ger en snörök vinter
- ◆ Åska i oktober, varslar om storm och oväder.
- ◆ Är det gott om ekollon, bokollon och rönnbär blir vintern sträng.
- ◆ ”Om än jag går med käpp och stav, skall jag vara här till Mikaeli dag” (Snön, 29 sept)
- ◆ Den första vinterdagen är den 7 oktober.
- ◆ 14/10 Vinternatten, efter den dagen räknar man med vinters ankomst. Ett gammalt ordspråk säger: *Gott väder under vinternatt gör god vinter.*

*Katarina—
en konsthantverkare
med smak för Sundom*

Sid 4

Foto: Maria Jonsson

1502 - 2002

Sundom

Sundoms hemsida:
www.sundom.se

Innehåll

Redaktören har ordet	2
Redaktionen informerar.....	3
Hembygdsföreningens våffeldag	3
Katarina K– konsthantverkare	4
Bäver dämmer upp Lakaviken.....	8
Hurrarop i älgskogen	10
Tvillingsystrarna.....	11
Dialektrutan.....	12
Sundoms IF informerar	13
Staden Vasa– 400 år 2006	14
Anslaget	16

Limerick

En pansarkapten uti Boden
tog sin eka och började sko den
med centimetertjock plåt,
ett halvt ton gick åt
och sen gick det inte att ro den.

*Insänd av Lars Brännström
Författare okänd.*

Redaktören har ordet

Efter en helt underbar sommar får vi njuta av en lång, varm och skön höst. Vem kunde tro att vi skulle få 20-gradig värme i september och att jordgubbarna blommar!! Det är ändå dags att förbereda hus och trädgård för vintern och det känns lite vemodigt men samtidigt som en start på något nytt.

I somras blev jag ägare av en mycket vacker kopp med namnet "Sundom". Visste ni att det finns en hel servis i Piteå som döpts efter vårt bynamn? Jag kan rekommendera servisen som en fin present till nära och kära. Läs reportaget på sid 4 och gå även in på Sundoms hemsida. Där finns fler bilder på servisen. Läs om bävern som arbetar för fullt med att höja vattenståndet i Lakaviken, sid 8, eller om byns första kvinnliga jägare som fällt en älg. Nyfiken på vem det kan vara? Se sid 10. Följ även med på Hembygdsföreningens resa till Vasa och läs om hur det blev folk av tvillingsystrarna.

Vi som arbetar med tidningen vill gärna att ni läsare skickar in bidrag, t.ex. limerickar, praktiska tips för hus och hem eller andra tips, utdrag ur bondepraktikan, "hört ur barnamun", roliga historier mm. Har du en idé om ett nytt reportage, hör av dig. Du kanske t.o.m. kan hjälpa till att skriva reportaget. På så sätt utvecklar vi tillsammans en rolig och intressant tidning att vara fortsatt stolt över.

*Varma höstbälsningar/
Maria Jonsson*

Aktuellt om Byablaskan

I förra numret annonserade vi efter någon som kunde hjälpa till med Byablaskan. Det har inte kommit in någon intresseanmälan men ni är fortfarande välkomna att höra av er.

Vi har därför beslutat vissa förändringar kring tidningen:

★Nya utgivningstidpunkter

Under 2006 och 2007 kommer 3 nummer att utges/år. Nya utgivningstidpunkter blir: **Oktober, Februari och Maj**. Inga exakta datum kommer att anges för utgivning. Om ett insänt material har ett stoppdatum kommer redaktören att ta hänsyn till det i möjligaste mån.

★Oförändrad prenumerationsavgift

Med 3 nummer istället för 4 minskar kostnaderna för att producera tidningen, vilket motverkar den kostnadsökning vi haft för tryckning m.m. Byautvecklingsgruppen har därför beslutat att prenumerationsavgiften 50 kronor/år ska vara oförändrad även under år 2007.

Redaktionskommittén inom
Sundoms Byautvecklingsgrupp /

Gunilla Ståhl, Lars Brännström och Maria Jonsson

Hembygdsföreningens våffeldag

Hembygdsföreningen genomförde, för fjärde året i rad, sin våffeldag i Sundoms hamn. Den blev välbesökt och trivsamt i det sköna sommarvädret. Våfflorna gräddades i den upprustade bya-sjöboden, serverades på bryggan och avnjöts vid bord under gula baldakiner.

Våffeldagen börjar bli en tradition i Sundom, både för hemvändande semesterfirare och för bofasta sundomsbor.

Vi tackar alla för visat intresse och ses förhoppningsvis nästa sommar.

Hälsningar från hembygdsföreningens våffelbagare Ella, Elvi, Inga-Britt, Laila och Sonja.

Text: Sonja Sandman

Marsvinsutställning

Lörd 21/10 ca kl. 9-16
Sundoms Bygdegård

Fika, titta, handla och tävla

Här är bilder på Moa Olofsson med sin hamster från förra årets utställning i Bygdegården.

Välkomna! SMF Polar

katarina.
K Ö N S T H A N T V E R K A R E

En keramiker med smak för Sundom

**Katarina Öquist vid drejskivan.
Det ska bli en vas.**

Av en händelse fick jag veta att det fanns en keramiker i Piteå som hade gjort en servis med namnet Sundom. Efter ett besök på Noliämssan, där jag fick möjlighet att träffa hantverkaren, växte tanken fram att göra ett reportage om företaget, servisen och bakgrunden till att en servis kan bli döpt efter vår by.

I slutet av augusti åkte jag därför till Piteå för ett besök på företaget Katarina K. Det blev ett mycket intressant möte med en person som verkligen brann för sitt yrkesval. Jag köpte med mig hem en underbart vacker kopp med ett speciellt mönster. Här får ni läsa mer kring företaget och historien bakom hur servisen "Sundom" såg dagens ljus. Häng med!

Bakgrund

Företaget Katarina K ägs av Katarina Öquist 41 år, verksam i Piteå där hon även bor med make och två flickor, 12 och 14 år. Hon är i grunden utbildad laboratorieassistent inom klinisk kemi och har arbetat inom den branschen i 10 år. Hennes mor hade sedan lång tid tillbaka drivit eget företag som keramiker, Ateljé Renö, på Renön utanför Piteå.

Vid ett tillfälle bad Katarina sin

mamma om hjälp att göra nya krukor till sitt hem. Mamman, som inte alls hade tid att hjälpa henne, bad henne istället prova att göra dem själv. Jaha, tänkte Katarina, det kan väl inte vara så svårt. Hon hade gått ut grundskolan med bra betyg i bild men stängt dörren till det konstnärliga pga. naturvetenskapliga studier. Det visade sig att det var betydligt svårare hantverk än det verkade och hur krukorna slutligen såg ut förtäljer inte historien.

Men lusten till leran ökade. Katarina

beskriver hur hon praktiskt taget fastnade i leran. Leran som material gav ett sådant motstånd som bara gav mer smak, men den krävde mycket övning, beskriver hon. Det är nu 14 år sedan hon bekantade sig med leran och vid en tidpunkt när hon var gravid stod hon i ett vägsål, att antingen fortsätta inom den naturvetenskapliga världen eller satsa på leran. Arbetsförmedlingen var tveksam till hennes tankar om eget företag som keramiker, men, som Katarina beskriver det, man måste vara envis och orädd om man ska välja leran som material. Hon hade en god föregångare i sin mamma som gått vägen före, vilket gjorde att hon vågade satsa. I utbildningsväg har hon läst vissa kurser men framförallt gått den bästa tänkbara skola, som lärling på sin mammas företag- Ateljé Renö.

Butik & verkstad idag

1996 startade hon företaget. Från början drev hon och hennes mamma var sitt företag i gemensamma lokaler

Vasen börjar ta form.

på Renön, men sedan 3 år tillbaka har Katarina flyttat sin verksamhet till centrala Piteå på Prästgårdsgatan, där

såväl butik som verkstad ligger. I Piteå finns 7-9 yrkesverksamma konsthantverkare och av dem är 4 stycken keramiker på heltid.

På frågan vad K:et står för i företagsnamnet, svarar Katarina att det är många saker som kan kopplas ihop

med bokstaven K och som för tankarna till hantverket: Keramiker, Konsthantverk, Kreativ, Konstnär, Konsult.

Eftersom hon vill tillverka bruksföremål som verkligen

används har hon valt köket och matbordet som utgångspunkt och inspirationskälla för sitt hantverk. Hennes stil präglas av *mer design än slöjd*. Utmaningen för Katarina är att *kombinera det funktionella med det estetiska. Att göra det användbara vackert.*

Runt om i butiken står koppar och muggar i olika stilar. Hon säger själv att hon alltid haft "muggdille" och älskar just muggen som föremål. Men det finns även fat i olika storlekar, skålar och burkar, tekannor, blomkrukor, soppterriner, tillbringare, vaser mm, mm. Butiken är mycket smakfullt inredd och designad där varje typ av servis fått sitt eget utrymme med matchande linnetyg som fondvägg bakom. Bakom en kunddisk ligger själva verkstaden där drejskivan har en given plats i centrum. På golvet ser man spår av dagens arbete, intorkad lera. På en krok på väggen hänger ett väl använt förkläde som är så täckt av lera att man inte kan se dess färg och känslan av att befinna sig mitt i skapandets centrum infinner sig snabbt. Nu till frågan om Sundomsservisen.

Servisen Sundom

Vid ett tillfälle för 3 år sedan, fick hon en förfrågan från Kristina Lundmark (Norrbottens Läns Hemslojds-konsulent) om hon ville vara utställare i deras slöjdmonter. Hon tackade ja men tänkte att hon ville göra något nytt som hade koppling till slöjden. Därför började hon söka i museets arkiv bland folkdräkter. Hon sökte färgkombinationer och mönster som

"Sundom" Koppar

kunde föra tankarna till slöjd. I broderiarkivet fann hon en mängd

broderier från olika folkdräkter och hon fastnade genast för ett mönster på en bindemössa som härstammade från Sundom. Just det broderiet "talade till mig", beskriver Katarina. Det var klockrent! Hon har därefter gjort en egen tolkning och viss omarbetning av mönstret för att det ska gå att överföra till stengods. Däremot var namnet givet. Servisen skulle heta Sundom.

Hon hade bestämt från början att servisen skulle ha vit botten och att mönstret skulle vara ljusbeigt och så blev den. I servisen ingår för tillfället, muggar och tillbringare i olika storlekar, mattallrikar, kaffeburk, stora fat, stora och små skålar och tekanna.

Hon har sålt mycket av Sundomsser-

visen och år 2003 var det "Sommarens hit". Det är mest kvinnor som handlar av servisen och ofta som gåva till andra.

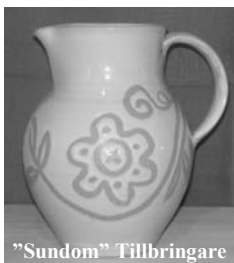
Sundomsservisen har varit mycket populär som bröllopspresent genom åren. Hon har inga planer på att sluta tillverka den, utan den kommer att finnas i sortimentet framöver så länge lusten finns att tillverka den.

"Sundom" Soppterrin

Material

Katarina handdrejar allt sitt gods. Ett kvitto på att en kopp är handdrejad är att alla skiljer sig något i storlek. Det är nästintill omöjligt att göra två exakt likadana koppar på millimetern, berättar Katarina. Av 20 muggar kan skillnaden mellan minsta och största vara ca 1 cm i diameter och höjd. Men så är det också ett hantverk. Det går även att gjuta godset i formar men då tappar man en del av känslan för hantverket, anser Katarina. Drejningen är för hen-

"Sundom" Tillbringare

"Sundom" Blomkruka

ne det absolut roligaste momentet, tyvärr bara ca 1/4 av hela processen. Förutom att en mugg skall drejas och hänklas (få ett handtag) så ska den torkas, gå igenom 2-3 bränningar, dekor och glasering. Allt detta tar ca 2-4

**...”mer
design än
slöjd”.**

veckor.

Hennes slutprodukter är oftast gjorda av stengodslera. Sista bränningen går

upp till 1260-1280 grader, vilket medför att det hon tillverkar tål maskindisk, mikrovågsugn och vanlig ugn. Sedan 10 år tillbaka använder Katarina själv enbart egna produkter i sitt kök och hon har inte haft några problem med hållbarheten på dem. Det är en löneförmån att få använda eget gods, berättar hon skrattande.

Framtid

Vasen är snart klar...

Jag frågar henne vad hon tror om framtiden för konsthantverket. Hur ska nischen och yrket keramiker leva vidare? Hon berättar att det är ett väldigt svårt yrke att få lönsamhet i. Att producera i Sverige är dyrt och fram-

förallt att ha anställda. Sedan lärlingsprocessen skrotades i Sverige får hantverksyrken svårare och svårare att locka folk.. Hon har däremot själv ställt upp för lärlingar från olika skolor varje år. Mellan 2-4 lärlingar/år har kommit och gått i hennes verkstad

”Sundom” Skål och tillbringare

genom åren. Det har varit överlägsen del mest flickor men det har förekommit pojkar. Sunderby Folkhögskola har även varit på besök hos henne med sina elever.

Trots att det är ett väldigt tungt arbete och hon blir avbruten hela tiden, eftersom verkstaden ligger i samma lokal som butiken, säger hon själv att hon mår bättre än någonsin just nu. Så länge hon tycker det är lika kul kommer hon att fortsätta. Jag fascinerades över att hon satt och arbetade alldeles intill det stora skyltfönstret ut mot trottoaren där folk strosar förbi och hon berättar hur både barn och vuxna brukar stanna upp för att titta på medan hon drejar. Det är också ett sätt att visa upp hantverket på.

Med det avslutar jag mötet med Katarina och önskar henne all lycka i

Vasen är färdigdrejad

framtiden i sitt brinnande konstnärskap. Vi får även tacka henne för att hon råkade fastna för ett broderi med anknytning till Sundoms hembygdsdräkt. Annars hade nog aldrig en servis med Sundoms byanamn sett dagens ljus.

Ni som är intresserade av att se mer av Katarinas produkter kan gå in på hennes hemsida: www.katarinak.se. Om du är intresserad av någon särskild produkt ur hennes sortiment, ring först och kontrollera att den finns i lager. Annars går det bra att beställa så tillverkar hon den. Delar av detta reportage samt bilder på Sundomsservisen finns på Sundoms hemsida, www.sundom.se. Se även hennes annons på sid 11.

Text och foto: Maria Jonsson

Dagens citat

Lär av andras misstag,
ty Du kan inte leva
tillräckligt länge
för att själv hinna begå dem alla.

Martín Vaubee

Bäver dämmer upp Lakaviken

I somras upptäcktes en begynnande damm i östra Lakavikens utlopp i Kvarnbäcken. Det visade sig att en bäver var i farten. Lars Brännström berättar här mer om händelsen samt visar fotografier för er som ännu inte sett denna ovanliga företeelse.

Ute i vår natur finns många djur med speciella förmågor. Ett sådant djur är BÄVERN, som har förmågan att bygga en hållbar damm i ett vattendrag. Det har länge funnits bäver inom vårt närområde i Lakabäckssystemet upp mot Börjelslandet samt vid Storviken.

Nu har en bäver fått för sig att den ska höja vattennivån i Lakaviken och började i mitten av juli detta år att bygga en damm av ris och kvistar i Östra Lakavikens utlopp till Kvarnbäcken.

Den påbörjade bygget med att lägga kvistar och ris i den redan då, på grund av torkan, nästan torrlagda bäckfåran.

Arbetet med dammen har fortskridit varje natt så att nu är dammen c:a 60 centimeter hög och består av kvistar och ris från sälj och al som den hämtar från stranden intill och är tätad med rötter och blad från sjöväxter, dy samt knytnävsstora stenar.

I och med att dammen är nästan helt tät så har Ö. Lakavikens nivå stigit ungefär 55 centimeter räknat från lägsta nivå. Nivåhöjningen går mycket långsamt på grund av den låga vattentillströmningen.

Det är fantastiskt att se hur skickligt ett litet djur kan åstadkomma en damm som klarar trycket från vattnet. Ännu så länge gör inte denna höjning någon skada men markägare längs Rånningen är oroliga för följderna om hösten blir mycket regnig så att vattnet stiger så högt att det går upp i de dräneringsrör som finns nedlagda i åkermarken och som mynnar i det stora diket som löper längs Rånningen.

Om man nu av någon anledning är missnöjd med bäverdammen så är det inte lämpligt att gå dit och riva bort den. Det är nämligen förbjudet att röra en bäverdamm utan att först ha fått Länsstyrelsens tillstånd till detta.

Lite fakta om bäver hämtad ur Kai Curry-Lindahls bok ”*Däggdjur i fjär*”.

/Bävern, med det latinska namnet *Castor fiber*, är Europas största gnagare med kroppslängd 70-100 cm, svanslängd 25-38 cm och vikt upp till 35 kg. Den kan bli 25 år gammal.

Bävern, som är ett nattdjur, är en utmärkt simmare som i extrema fall kan vara under vatten i 14-20 minuter och trivs bäst i skogstrakter med löv-

träd samt långsamt rinnande vattendrag.

Den bygger en stor hydda som bostad vilken kan innehålla ett, två eller tre rum och byggs av grenar, kvistar, barkstrimlor, rötter och tillplattade jordtorvor. Rummen används som matrum, uppehållsrum och sovrum. Hyddan kan vara c:a 4 meter i diameter och c:a 2 meter i höjd. Djuren kan även bo i en håla i strandbrinken där ingången är antingen under eller över vattenytan.

Avsikten med den damm som bävern bygger är att kunna reglera vattennivån i den bäck där den vistas så att där bildas en mindre sjö. På så sätt kan den hålla vattennivån konstant i hyddans ingångstunnel, vid matförrådet och i de blindkanaler som den anlägger för transport av trädstammar./

Bävern här i Kvarnbäcken har nog inte läst Kai Curry-Lindahls bok för här finns ju redan en sjö.

Om bäverdammen får vara kvar till våren med det höga vattenflöde som då råder är nog risken stor att den raseras. Det blir intressant att se.

Text och foto: Lars Brännström

Hurrarop i älgskogen

En historisk händelse utspelades under årets älgjakt i Sundoms by. För första gången, vad som är känt, nedlades skogens konung, eller snarare drottning, av en jägare som inte är en man, utan närmare bestämt av Minna Herlin. Minna bor "baki Gussön", är sambo med Fredrik Nilsson och trebarnsmamma.

Själva händelsen tilldrog sig Lördagen den 14:e september. Minna och Fredrik intog sitt morgonpass bredvid Gussövägen kl 05.00, och nästan i samma stund får de se en älgkviga ståendes ca 100 meter längre bort ner mot vassen vid Furufjärden. En lugn och samlad Minna osäkrar sin älgstud-sare och för första gången i sin jägar-

Tore och Minna poserar vid den skjutna älgen

banan kramar hon iväg ett, skulle det visa sig, perfekt skott. Kvigan springer några få meter och lägger sig i vassen. En stunds nervös väntan tar sin

början, då en älg som ligger i en 2 meter hög vass inte är helt enkel att finna, sin storlek till trots. Nervositeten släpper dock snart då det skjutna djuret påträffas och kan konstateras vara skjutet enligt skolboken.

Denna historiska händelse, att en kvinna skjutit en älg i Sundom, fick den annars kanske lite tystlåtna och "machoaktiga" skaran män att utbringa ett Hurra och självaste ordföranden att krama om och gratulera den lyckliga premiärskytten! Grattis Minna!!

*Hälsningar Jaktklubben genom
Per Nordgren.*

Gå-gruppen är på gång!

Vi tar gärna emot fler medvandrar. Gåendet förbättrar vår hälsa, men ger också en social gemenskap.

**Välkomna tisdagar kl. 09.00
vid bygdegården.**

Ella Hansson

Tvillingsysterna

Det var året 1877
vi var födda hit till värld jag och du
Tvillingsystrar var vi båda
utav gammal, ädel sort
de kan ingalunda resoneras bort.

Vi blev födda i en liten kåk nånstans
utan någon jordemoras assistans.

Lite krus och lite passning
har vi fått då vi var små.
Tänk, att det blivit folk av oss ändå!

Mamma fick ej mödrahjäl
av någét slag
inte heller några flotta barnbidrag.
Inga barnavårdscentraler
synas oss då vi var små.
Tänk, att det blivit folk av oss ändå!

Ingen doktor kom och
såg då vi var klen
värkte tandren fick vi ofta
gå till smen.
Sot och svett och tårar
rann då tanna gav sig å
Tänk, att det blivit folk av oss ändå!

Tidigt bort till skolan
fick vi vackert gå
ingen skolskjuts fanns
som stod och passa på.
Uti 30 graders kyla
frös varenda tå.
Tänk, att det blivit folk av oss ändå!

Ingen barnbespisning
såg vi heller till,
men där hemma fick vi
pären, gröt och sill.
Strömmingen vi fick var rå
och mjölka blå.
Tänk, att det blivit folk av oss ändå!

Undervisningen i sexuella ting
var ju saker som man
jämt fick gå omkring.
Storken fanns ju på den tiden.
Det var den vi lita på.
Tänk, att det blivit folk av oss ändå!

Ja, vi klarat tiden utan intelligens
var och en fick ha
sin egen kunskapsgräns.
Dum var dum och klok var klok.
Det var ju enkelt att förstå.
Tänk, att det blivit folk av oss ändå!

Ja, nog fick vi lära oss förutan prut
vara trevliga och veta hut.
Frukta Gud och Kungen lita på.
DÄRFÖR har det blivit
folk av båda två.

*Okänd författare
(insänt av Ingvar Nilsson)*

Dialektrutan

Det som inte är stulet, det kommer igen

Farfar min var född i Labbgården, som ligger på norra sidan av Lakaviken. När han var ung började han uppvakta Johanna, som bodde på Berget och som låg på södra sidan om Lakaviken- mitt emot. Johanna var enda barnet. Hon hade inga syskon. De gifte sig rätt så unga och Johan flyttade till Berget. I början av bekantskapen gav Johan en silverring till Johanna.

Nu var det slättertid och de höll på slå med lie å Strandänget, som låg mellan lindorna och Lakaviken. Bäst som det var hade Johanna tappat ringen.

Här börjar andra kapitlet. Farmor gick bort 1904 och Farfar 1926. Det blev min far som övertog hemmanet och han odlade upp slätteränget, som vi här talat om. Det var vanligt att när man odlat så skedde första harvningen med rullharv för att få sönder torven. Detta fick Bengt göra. Han var min äldsta bror och i femtonårsåldern. Det arbetet tog mer än en dag. När han avslutat den första dagen började han göra ren harven och – håll nu upp öronen ordentligt! – så fann han, på en av harvens pinnar, Farmors silverring. ”Minne av Johan” var kvar på ringens innersida. Bengt fick ringen och någon tid efteråt då han var äppi Manälberget och ”levde om” med några andra pojkar, tappade han ringen. Intensivt sökande gav inget resultat. Ringen blev borta och är så än i dag.

”Inte stulen”- men borta ändå. Det finns alltid undantag.

He so ånt jer sturli- he kåm at

Färfärn men vär född isi Læbbgärn so ligg upa nårsöjda om Låkavöjka. Närn vär ång börjd hån uppvåkt ho Johanna som båådd isa Bärjä som ligg mitt måot opa sørsöjda. Ho Johanna vär allen, ho hädd öngär söska, so dom djiftä sä rett so åång, o hån Johan flittä upa Bärjä. När dom vårt bekänt gäv än Johan ho Johanna in röng bårti silver. Neo vär ä slattdänna o dom hull a sla ve löjjan isa sträta. Andjä lag milla treda o Låkavöjka, o best he vär so hädd a Johanna mistä röngän.

Hin börjäs ännä kapitlä. Färmåora djikk bårt nittanhundrafir o Färfärn nittanhundratjögosex. He värt Färn men so tåo ivi häimanä o hån odlä upp andjä som ve hå tårla om. He vär vännlitt att när män oddlä o harvä först gåka so värä ve rullharva, so män fick sån där tårvän. Hekkän fick än Bänknt djera, eldst bråorn men, so da vär femtan ar. He tåo mäjr än äin dä. När’n hädd ferlat först dän o räjdjäol harvpinnan – håll no upp oira!- so fänn hån Färmåoro silverröng upa ein a pinnan. ”Minne av Johan” vär kvår upa insöjda. Bengt fick röngän, o nägä tåg ettat värn upi Manäl-bärje o hull a ”leva om” ve nägär ändär pojko, o da mistä hån röngän. Dom läjtä, o dom läjtä, men båårt vär röngän, oso jer ä en i dä.

”Åånt sturli – men enda båårt- he firns ondatäg.

Ingvar Nilsson

Sundoms IF informerar

Fler barnoveraller

Nu har vi fått in mer barnoveraller
till försäljning.

Medlemspris: 200 kr

Ej medlem: 300 kr

Storlek: 140-170 cl

Sedan tidigare finns vuxenoveraller

Storlek: M-XXL

Medlemspris: 250 kr

Ej medlem: 350 kr

Ring Lars Johansson: 746 07 eller

Mats Frölander: 747 77

Vem vill bli miljonär?

Stöd Sundoms IF och köp
Bingolotter via våra ombud
i byn eller prenumerera.

Vi kommer även att sälja
ReseTrisslotter
under hösten

Ring Mats Frölander
747 77

Sitt inte lottlös.

katarina.
K O N S T H A N T V E R K A R E

Prästgårdsg. 31, Piteå, tel: 0911-164 50

Öppet: Tis-fre 10 - 18, Lör 10 - 14

Staden Vasa– 400 år 2006

I början av augusti reste fyra sundomsbor från hembygdsföreningen till Vasa för att delta i de Riksomfattande Hembygdsdagarna.

Text: Else Britt Lindblom, Foto: Ivan Brännström

Tänk dig att bli uppvaktad av en svensk drottning vid en jubileumsmiddag. Det är vad som hände oss, när vi tillsammans med våra vänner i Vasa-Sundom och en mängd andra satt till bords i en fullsatt restaurang på Tropiclandia hotell i Vasa för att äta en traditionsmiddag. Under middagen underhöll kung och drottning och medföljande pager med att sjunga, spela flöjt och recitera vid borden. De var vackert klädda i dräkter inspirerade av 1600-talsmodet.

”Vi” var fyra sundomsbor från hembygdsföreningen, som hörsammat inbjudan som utgått redan år 2005 till de Riksomfattande Hembygdsdagarna den 6-8 augusti. Tidigare på lördagen hämtades vi vid Tropiclandia vid 10-tiden på förmiddagen för olika aktiviteter.

Det började med en promenad upp till den nyutgrävda stenål-

dersboplatsen på Öjberget i Sundom. Där fick vi en sakkunnig redogörelse för utgrävningarna av Bygdeförening-

ens ordförande Matts Andersén.

Därefter gick färden till Söderfjärden, nedslagsplatsen för en meteorit där för miljontals år sedan. Ett projekt, ”Meteorian”, skulle på den utvisade platsen mitt ute på den torrlagda fjärden ge besökande en inblick i tillblivelsen med en rekonstruktion i en tilltänkt byggnad.

Där skulle man också i ett fågeltorn om hösten kunna blicka ut över svanarna som flockas där..

Sundom Bygdeförenings egen väderkvarn, Mamsellen, fick också ett besök. En holländsk sjöman lär ha inspirerat till byggandet av den väldiga kvarnen.

Sundom har en egen kyrka som detta år nyinvipts efter renovering. I den vackra, sakralt värdiga kyrkan, väntade kaffe och smörgåsar i samlingssalen. Det var fyra av de damer som 2002 gästade oss i Sundom som ställde upp med kaffebordet dukat. Vi njöt av trakteringen i den svala miljön efter den nästan tropiska hettan utanför.

Nästa punkt på programmet var samling i det pietetsfullt renoverade soldattorpet på hembygdsplatsen i byn, där samarbetsöverläggningar stod på schemat. Diskussionen kom att röra sig kring ett för våra svensktalande vänner aktuellt problem, svenskans mer och mer undanträngda plats i des-

sa bygder. I övrigt talades om ett gemensamt projekt som skulle kunna genomföras, en jämförande studie inom ett begränsat

område, t ex dialektalt. Vi utbytte e-postadresser för vidare kontakter i frågan.

Efter ett kortfattat anförande överräckte sedan Else Britt Lindblom som vängåvor en inramad tavla med en kopia av Lule-Sundoms äldsta karta från år 1645 över byn med beskrivning samt ett exemplar av Norrbottens Hembygdsförbunds årsbok.

Dagen avslutades med den ovan beskrivna traditionssupén. I den ljumma sommarnatten kunde vi sedan njuta av musik vid dansbanan på stranden nedanför hotellet, där bland andra Sundoms spelemän spelade.

Söndagen inleddes med gudstjänst i Trefaldighetskyrkan. Där framfördes predikan dels på finska dels på svenka, liksom varannan psalmvers sjöngs på respektive språk. Vi marscherade sedan i samlad tropp till torget där tal och kransnedläggelse vid Frihetsstatyn ägde rum.

Därefter besöktes den Ortodoxa kyrkan, där just en installation ägt rum. Vi blev initierat guidade i den vackra kyrkan.

Så anträdades färden ut ur staden och mot byn Sundom igen. Denna gång först till Kukku-steinin med en gryt-

bildning som gjort den till en sevärdhet. Därefter till Bertel Sunds sommarstuga. Den är vackert belägen i en blockrik och stenig terräng på en udde vid fjärden. Där smakade kalla drycker gott i värmen. Bertel gav oss en inblick

Bertel, Signild och Ingmar i Bertels stuga

i de svårigheter de hade att brottas med i samband med bl a Natura 2000, vars gränser inkräktade på privata "vattenägor" i fjärden.

Efter två dagar späckade med aktivi-

Sonja, Else-Britt och Terttu väntar på att få stiga ombord på färjan.

teter anträdades färden till färjan och hemåt.

Vi som reste heter Ivan Brännström, Terttu Väassi, Sonja Sandman och Else Britt Lindblom.

Anslaget

ÄLGFEST

Lördagen den 11 nov kl 19.00

Håll utkik efter mer info på anslagstavlorna
och på www.sundom.se

Välkomna!

LUCIAFEST

Söndagen den 10 dec kl 14.00

Traditionsenligt luciatåg
med sång och jultomte.

Välkomna!

Nyfödd

2006-10-03 kl 01.18
föddes en liten pojke på
Sunderby sjukhus.
Han ska heta Alvin.

Vikt: 3335 gr
Längd: 54 cm

Föräldrar: Victoria och
Tomas Johansson
Syskon: Kim, Jennifer och
Melvin.

Grattis önskar redaktionen

Cross- låghjuling säljes!

Suzuki DS80, -93:a säljes pga. byte till höghjuling. Den passar bra till barn ca 8-11 år. Crossen går fint och är i allmänt bra skick. Kolv kan behövas bytas. Pris: 5500 kr

Ring för mer info: 745 45 (Johannes Jonsson)

Nästa nummer av

Byablaskan

**kommer ut
under Februari-07.
Manusstopp 26 jan-07.**

- **Utgivare**

Sundoms Byautvecklings-
grupp

- **Ansvarig utgivare**

Prenumerationsansvarig

Lars Brännström, tel. 745 93

- **Redaktör**

Textredigering/Layout

Maria Jonsson, tel. 745 45

- **Tryck**

Luleå Kommun, Reproavd.

- **Prenumeration**

50:-/år

(Gratis för bofasta i Sundom.)

- **Annonsering**

Helsida 800 kr

Halvsida 400 kr

Kvartssida 200 kr

Bankgiro: 5619-7890

(Gratis för föreningar och
privatpersoner i Sundom.)

- **E-post**

byablaskan@sundom.se

**Bokning av
Sundoms Bygddegård**

**Nils Erik Larsson
0920-747 55**